

26. ФІНАНСОВІ ВАЖЕЛІ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ В УКРАЇНІ

Ю.І. Пономаренко

Національний університет харчових технологій

Одним з найбільш важливих завдань у реалізації основної мети державної фінансової політики є забезпечення сталого економічного зростання. В Україні вона ускладнена тим, що для подолання економічної кризи економічне зростання повинне забезпечуватися випереджальними темпами порівняно з розвинутими країнами. Крім того, необхідно не тільки забезпечити стабільний, поступальний розвиток економіки, а і найбільш якісну, адекватну сучасним умовам його форму.

В Україні в період переходу ринку не було створено достатніх умов для забезпечення стійкого економічного зростання. Падіння обсягів ВВП, яке відбувалося з 1991 р., припинилося тільки в 1999 р.. З 2000 р. з'явилися перші ознаки економічного зростання, але темпи його були нерівномірними. Так, темпи зростання реального ВВП в Україні з 2001 до 2004 рр. підвищувались і досягли максимуму у 2004 р. (12,1 %). У 2005 р. відбулося різке скорочення реальних темпів приросту ВВП (до 2,7 %). Для 2006 і 2007 рр. характерними стали досить високі, проте дещо нижчі, ніж у 2004 р. темпи реального приросту ВВП (до 7,2 %). Внаслідок світової фінансової кризи в 2008 – 2009 рр. відбулося падіння ВВП на 15 %. При чому рівень виробництва 2007 року не відновлено ще й досі.

Для забезпечення довгострокового економічного зростання потрібно проводити стимулюючу фінансову політику. Сучасна державна фінансова політика повинна забезпечити: підвищення рівня та якості життя (доходи, освіта, охорона здоров'я, соціальний захист); формування сприятливого інвестиційного клімату; створення умов для вирівнювання розвитку регіонів; підтримку макроекономічної і регіональної стабільності; підтримку вітчизняного виробника.

Для стимулювання економічного зростання шляхом використання важелів державного регулювання необхідно: забезпечити спрямованість бізнесу на підвищення продуктивності праці та конкурентоспроможності суб'єктів вітчизняного бізнесу; сприяти формуванню адекватної рівню продуктивності праці оплати праці зайнятих; посилення соціальної відповідальності бізнесу; проведення перебудови державного соціального страхування; прийняття та реалізації цільових програм подолання бідності і безробіття в регіонах; забезпечення оптимального фінансування соціальних програм з боку бюджетної системи.

Необхідно нарощувати споживчий попит, проте потрібно забезпечити, по-перше, збільшення його спрямування на придбання вітчизняної продукції. По-друге, засобами державної фінансової політики забезпечити підвищення обсягів заощаджень домогосподарств і перетворення їх в організовані інвестиції, які спрямовуються на інвестиції для розвитку вітчизняного бізнесу. Важливою є також активізація інвестиційної діяльності держави з метою формування інфраструктури, яка забезпечує розвиток ринкової економіки в Україні.

Для цього, зокрема, необхідно спрямувати податкову політику стимулювання інвестицій у найбільш перспективні галузі економіки, створити міцну фінансову систему, без якої досягнення економічного зростання неможливе (створення умов для використання «довгих» грошей в економіці, відповідно, передумов для середньо- і довгострокових інвестицій), формування галузевої політики на основі визначених пріоритетних галузей.

Наша держава повинна забезпечити економічне зростання, прискорений розвиток економіки, орієнтиром якого є досягнення рівня розвитку передових країн світу.

Науковий керівник: Н.М. Салатюк.